

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет інформаційних технологій

Кафедра філософії та соціально-гуманітарних наук

Декан ФІТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Говоруненко Т. О.

1 вересня 2024 р.

СИЛАБУС

Навчальна дисципліна: Культурологія, етика, естетика, культура мовлення та академічна доброчесність

Освітньо-професійна програма: «Інженерія програмного забезпечення»

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Загальна інформація

Позиція	Зміст інформації
Викладач(и)	Петрук Наталія Кирилівна
Профайл викладача	https://philosophy.khmnmu.edu.ua/sklad-kafedry/
E-mail викладача(ів)	Nataliia.petruk@gmail.com
Контактний телефон	заповнюється за домовленістю
Сторінка дисципліни в ІСУ	https://msn.khmnmu.edu.ua/course/view.php?id=6768
Навчальний рік	2024-2025
Консультації	Очні: середа, 3-я пара, 4-507; п'ятниця, 3-я пара, 4-507; он-лайн: за необхідністю та попередньою домовленістю

Характеристика дисципліни

Форма навчання	Курс	Семестр	Загальне навантаження		Кількість годин						Курсовий проект	Курсова робота	Форма семестрового контролю	
					Аудиторні заняття				ІРС	СРС			Залік	Іспит
					Всього	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття						
Д	4	6	4	120	34	17	-	17	-	86	-	-	1	-
Разом			4	120	34	17	-	34	-	69	-	-	1	-

Анотація дисципліни

Дисципліна «Культурологія, етика, естетика, культура мовлення та академічна доброчесність» - складова загальної підготовки бакалаврів зі спеціальності «Інженерія програмного забезпечення». Проблемне поле культурології, етики, естетики, культури мовлення та академічної доброчесності окреслюється потребою розуміння культури як специфічно людського феномена і ціннісної системи, усвідомлення відмінностей між різними культурами, вивчення процесу взаємодії культур, осмислення ролі культури в сучасному глобальному і технократичному світі, у розвитку суспільства, техніки і технологій, з'ясування місця етики та естетики в духовній культурі людства, розуміння значимості формування культури мовлення, дотримання норм академічної доброчесності.

Пререквізити: громадянське суспільство, економіка та управління.

Кореквізити: філософія, українська мова.

Мета і завдання дисципліни

Метою курсу є формування у студентів поглибленого розуміння змісту і предмету культурології, етики, естетики, культури мовлення та академічної доброчесності, з'ясування ролі особистості в культурі, вивчення особливостей національної культури, окреслення ролі етики та естетики в духовній культурі людства, оволодіння нормами професійного спілкування та академічної доброчесності.

Завдання дисципліни - сформувані у студентів знання сутності культури, етики, естетики, культури мовлення та академічної доброчесності, охарактеризувати форми й типи культур та цивілізацій, вивчити зміст та особливості української культури, розкрити зміст етики та естетики як філософських дисциплін, з'ясувати місце культури мовлення в системі сучасної культурології, обґрунтувати принципи і норми академічної доброчесності. Забезпечити набуття компетентностей та досягнення результатів навчання відповідно до Стандарту вищої освіти та освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів зі спеціальності «Інженерія програмного забезпечення».

Очікувані результати навчання:

Студент, який успішно завершив вивчення дисципліни, повинен: знати зміст світової та української культури, форми й типи культур та цивілізацій; професійно спілкуватися державною мовою, як усно, так і письмово; застосовувати знання державної мови з метою забезпечення ефективності професійної комунікації; діяти у професійній і навчальній ситуаціях із позицій академічної доброчесності та професійної етики; розширювати власний світогляд; реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства; обґрунтовувати власні світоглядні позиції на основі знань про світову та національну культури.

Компетентності, на формування яких спрямовано ОК:

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК5. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК7. Здатність працювати в команді.

ЗК8. Здатність діяти на основі етичних міркувань.

ЗК10. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК12. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Програмні результати навчання, на забезпечення яких спрямовано ОК:

ПРН1. Аналізувати, цілеспрямовано шукати і вибирати необхідні для вирішення професійних завдань інформаційно-довідникові ресурси і знання з урахуванням сучасних досягнень науки і техніки.

ПРН2. Знати кодекс професійної етики, розуміти соціальну значимість та культурні аспекти інженерії програмного забезпечення і дотримуватись їх в професійній діяльності.

ПРН27. Професійно розвиватися, опрацювати україномовні та англійськомовні джерела предметної області, усвідомлювати необхідність навчання впродовж усього життя з метою поглиблення набутих та здобуття нових фахових знань у галузі інженерії програмного забезпечення, адаптуватися до роботи за конкретною професією, пропагувати ведення активного та здорового способу життя як ефективного складової професійного розвитку.

ПРН28. Асоціювати себе як член громадянського суспільства, наукової спільноти, визнавати верховенство права, зокрема в професійній діяльності, розуміти і вміти користуватися власними правами і свободами, виявляти повагу до прав і свобод інших осіб.

Тематичний і календарний план вивчення дисципліни

№ тижня	Тема лекції*	Тема практичного заняття*	Самостійна робота студентів		
			Зміст	Го д.	Література
1	2	3	4	5	6
1	Культурологія як наука. Специфіка культурологічного знання.	Культурологія як наука. Специфіка культурологічного знання. 1. Предмет і особливості культурології. 2. Культурологія як гуманітарна наука. 3. Різноманітність і багатозначність підходів у дослідженні	Опрацювання лекційного матеріалу. Використання модульного середовища Підготовка до семінарського заняття № 1.	4	[1]; [2]; [3]; [4], [9]; [10]

		культури.			
2	Культурологія як наука. Специфіка культурологічного знання.	Культурологія як наука. Специфіка культурологічного знання. 1. Поняття культури. 2. Філософське осмислення культури. 3. Протиріччя культури. 4. Історичні типи культури	1.Опрацювання лекційного матеріалу теми. 2. Вивчення матеріалу за підручниками. Використання модульного середовища.	4	[1]; [2]; [3]; [4], [9]; [10]
3	Основні теорії та концепції в культурології.	Основні теорії та концепції в культурології. 1. Міфопоетична модель культури. 2. Мислителі Стародавньої Греції, Риму про культуру. 3. Уявлення про культуру в добу європейського середньовіччя та доби Відродження.	Опрацювання лекційного матеріалу. Самостійне опрацювання першоджерел. Підготовка до семінарського заняття № 2.	4	[1]; [2]; [3]; [4], [9]; [10]
4	Основні теорії та концепції в культурології.	Основні теорії та концепції в культурології. 1. Культурно-антропологічні та історичні дослідження культури. 2. Філософсько-	1.Опрацювання лекційного матеріалу теми. 2. Вивчення матеріалу за підручниками. Використання модульного середовища.	4	[1]; [2]; [3]; [4], [9]; [10]

		соціологічне осмислення культури. 3. Основні тенденції осмислення культури в сучасній філософії			
5	Культура і цивілізація.	Культура і цивілізація. 1. Поняття цивілізації. 2. Концепції розвитку культури і цивілізації. 3. Аполонійська та діонісійська засади європейської культури.	Опрацювання лекційного матеріалу. Підготовка до тестування. Підготовка до самостійного заняття № 3.	4	[1]; [2]; [3]; [4], [9]; [10]
6	Культура і цивілізація.	Культура і цивілізація. 1. Основні тенденції розвитку людської цивілізації. 2. Протилежність формаційного та цивілізаційного підходів до всесвітньої історії. 3. Концепція етногенезу Л. М. Гумільова.	1.Опрацювання лекційного матеріалу теми. 2. Вивчення матеріалу за підручниками. Використання модульного середовища.	4	[1]; [2]; [3]; [4], [9]; [10]
7	Культура і суспільство	Культура і суспільство. 1. Місце і функції	Опрацювання лекційного матеріалу. Самостійне	4	[1]; [2]; [3]; [4], [9]; [10]

		<p>культури в суспільстві.</p> <p>2. Типи суспільства і типи культури.</p> <p>3. Культура як процес розвитку людського суспільства.</p>	<p>опрацювання першоджерел.</p> <p>Підготовка до семінарського заняття № 4.</p>		
8	Культура і суспільство	<p>Культура і суспільство.</p> <p>1. Соціальні інститути культури.</p> <p>2. Соціальні норми і розвиток культури.</p> <p>3. Культурні передумови формування громадянського суспільства в Україні.</p>	<p>1.Опрацювання лекційного матеріалу теми.</p> <p>2. Вивчення матеріалу за підручниками. Використання модульного середовища.</p>	4	[1]; [2]; [3]; [4], [9]; [10]
9	Генеza культури. Українська культура	<p>Генеza культури. Українська культура</p> <p>1. Культура первісного суспільства.</p> <p>2. Культура Стародавнього Сходу.</p> <p>3. Культура Стародавньої Греції та Риму.</p> <p>4. Культура європейського Відродження та Реформації.</p> <p>5. Просвітництво, романтизм. Сучасна культура.</p>	<p>Опрацювання лекційного матеріалу. Написання реферату. Підготовка до семінарського заняття № 5.</p>	4	[1]; [2]; [3]; [4], [9]; [10]

10	Гене́за культури. Украї́нська культура	Гене́за культури. Украї́нська культура 1. Культура Київської Русі. 2. Перше культурно- національне відродження XVI- XVII ст. 3. Українське бароко. 4. Український романтизм. 5. Українська культура XX ст.	1.Опрацювання лекційного матеріалу теми. 2. Вивчення матеріалу за підручниками. Використання модульного середовища. Підготовка до семінарського заняття № 6.	4	[1]; [2]; [3]; [4], [9]; [10]
11	Етика, мораль та моральність.	Етика, мораль та моральність. 1. Етика як філософська наука. Предмет етики. 2. Історія розвитку етики. 3. Основні категорії етики. Добро як найвища моральна цінність. 3. Структура моральної свідомості. Культура мовлення в системі сучасної культурології. 1. Мислення як форма існування живої мови. 2. Особливості культури мовлення. 3. Сильові різновиди української мови	Опрацювання лекційного матеріалу. Підготовка до тестування. Підготовка до семінарського заняття № 7.	4	[1]; [4], [5]; [16], [9]
12	Етика, мораль та моральність	Етика, мораль та моральність 1. Мораль та її	1.Опрацювання лекційного матеріалу	4	[1]; [4], [5]; [16], [9]

	Культура мовлення в системі сучасної культурології.	сутність. Основні функції моралі. 2. Мораль в історії етичної думки. 3. Мораль і свобода індивідуального вибору. Культура мовлення в системі сучасної культурології. 1. Мова як суспільне явище. 2. Культура усного та писемного мовлення. 3. Комунікативні ознаки і критерії культури мовлення.	теми. 2. Вивчення матеріалу за підручниками. Використання модульного середовища.		
13	Естетика як наука Професійно-ділове мовлення	Естетика як наука. 1. Становлення естетики в історії філософської думки. 2. Специфіка естетичного. 3. Естетична свідомість та естетична діяльність.	Опрацювання лекційного матеріалу. Робота з першоджерелами. Виконання індивідуального завдання. Підготовка до семінарського заняття № 7.	4	[1]; [4], [5]; [16], [9]
14	Естетика як наука	Естетика як наука. 1. Естетичні категорії. Прекрасне. 2. Мистецтво як вияв прекрасного. Художні стилі і художні епохи. 3. Художній образ	1.Опрацювання лекційного матеріалу теми. 2. Вивчення матеріалу за підручниками. Використання модульного середовища.	4	[1]; [4], [5]; [16], [9]

		як форма мислення в мисленні.			
15	Культура мовлення в системі сучасної культурології.	Культура мовлення в системі сучасної культурології. 1. Мислення як форма існування живої мови. Мова як суспільне явище. 2. Особливості культури мовлення. Культура усного та писемного мовлення. 3. Сильові різновиди української мови.	Опрацювання лекційного матеріалу. Робота з першоджерелами. Виконання індивідуального завдання. Підготовка до семінарського заняття № 8.	4	[1]; [7]; [8]; [9]; [10]
16	Культура мовлення в системі сучасної культурології	Культура мовлення в системі сучасної культурології. 1. Професійно-ділове мовлення. Усне ділове мовлення 2. Усне публічне мовлення. 3. Проблема фахової термінології. 4. On line спілкування та його особливості	Опрацювання лекційного матеріалу. Робота з першоджерелами. Виконання індивідуального завдання. Підготовка до підсумкового існування	4	[1]; [7]; [8]; [9]; [10]
17	Принципи і норми академічної	Принципи і норми академічної доброчесності.	Опрацювання лекційного матеріалу. Виконання	5	[1]; [7]; [8]; [9]; [10]

	доброчесності	<p>1. Поняття академічної доброчесності. Види академічної доброчесності.</p> <p>2. Порушення академічної доброчесності. Порядок виявлення та встановлення фактів порушення академічної доброчесності.</p> <p>3. Академічний плагіат та шляхи боротьби з ним. Самоплагіат.</p>	індивідуального завдання. Підсумкове тестування.		
--	---------------	---	--	--	--

Політика дисципліни.

Організація освітнього процесу в Університеті відповідає вимогам положень про організаційне і навчально-методичне забезпечення освітнього процесу, освітній програмі та навчальному плану. Студент зобов'язаний відвідувати лекції і семінарські заняття згідно з розкладом, не запізнюватися на заняття, індивідуальні завдання виконувати відповідно з графіком. Пропущене практичне заняття студент зобов'язаний опрацювати самостійно у повному обсязі і відзвітувати перед викладачем не пізніше, ніж за тиждень до чергової атестації. До практичних занять студент має підготуватися за відповідною темою і проявляти активність. При написанні наукового реферату з дисципліни студент має дотримуватися політики доброчесності. У разі наявності плагіату він отримує незадовільну оцінку і має виконати відповідну роботу за новою темою. Набуті особою знання з дисципліни або її окремих розділів у неформальній освіті зараховуються відповідно до Положення про порядок перезарахування результатів навчання та визначення академічної різниці у ХНУ.

Критерії оцінювання результатів навчання.

Кожний вид роботи з дисципліни оцінюється за чотирибальною шкалою. Семестрова підсумкова оцінка визначається як середньозважена з усіх видів навчальної роботи, виконаних і зданих позитивно з урахуванням коефіцієнта вагомості і встановлюється в автоматизованому режимі після внесення викладачем усіх оцінок до електронного журналу. При оцінюванні знань студентів використовуються різні засоби контролю, зокрема: усне опитування; творчий підхід до поставлених завдань засвідчується через написання наукового реферату. Оцінка, яка виставляється за семінарське заняття, складається з таких елементів:

знання теоретичного матеріалу з теми; вміння студента обґрунтувати прийняті рішення та розв'язувати проблемні завдання; своєчасне виконання домашніх завдань з теми.

**Структурування дисципліни за видами робіт і оцінювання результатів навчання
Студентів у семестрі за ваговими коефіцієнтами**

Аудиторна робота								Самостійна індивідуальна робота	Семестров ий контроль (залік)	
Семінарські заняття								Тестовий контроль		
1	2	3	4	5	6	7	8	Реферат		
ВК: 0,6								0,2	0,2	за рейтингом

Примітка: Т – тема дисципліни; ВК – ваговий коефіцієнт.

Співвідношення вітчизняної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС

Оцінка ЄКТС	Інтервальна шкала балів	Вітчизняна оцінка	
A	4,75–5,00	5	Відмінно – глибоке і повне опанування навчального матеріалу і виявлення відповідних умінь та навиків
B	4,25–4,74	4	Добре – повне знання навчального матеріалу з кількома незначними помилками
C	3,75–4,24	4	Добре – в загальному правильна відповідь з двома-трьома суттєвими помилками
D	3,25–3,74	3	Задовільно – неповне опанування програмного матеріалу, але достатнє для практичної діяльності за професією
E	3,00–3,24	3	Задовільно – неповне опанування програмного матеріалу, що задовольняє мінімальні критерії оцінювання
FX	2,00–2,99	2	Незадовільно – безсистемність одержаних знань і неможливість продовжити навчання без додаткових знань з дисципліни
F	0,00–1,99	2	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота і повторне вивчення дисципліни
Зараховано		Системні й достатньо повні знання із курсу, що вивчається	
Не зараховано		Недостатнє, незадовільне опанування курсом, що вивчається	

Контрольні питання з дисципліни

1. Зміст і предмет курсу «Культурологія, етика, естетика, культура мовлення, етика та академічна доброчесність».
2. Культурологія як наука. Поняття «культура». Сучасне розуміння культури.
3. Філософське осмислення культури. Від античності до доби модернізму.
4. Культура як об'єкт дослідження культурології. Матеріальна і духовна культура.
5. Культура і цивілізація. Особливості розвитку сучасної цивілізації.
6. Східна і західноєвропейська культури.
7. Сучасна філософія про культуру і цивілізацію.
8. О. Шпенглер про перспективи розвитку західноєвропейської культури.
9. Теорія локальних цивілізацій А. Тойнбі.
10. Міфологічний світогляд і перші уявлення про культуру.
11. Релігійний світогляд і розвиток культури.
12. Антична культура.
13. Культура європейського середньовіччя та доби Відродження. Просвітництво.
14. Історико-антропологічні дослідження культури (Г. Фостер і Й.Г. Гердер).
15. Принцип функціоналізму в культурології (Б. Маліновський). Структуралістський підхід до культури (К. Леві-Строс).
16. Марксистське розуміння культури та шляхів її розвитку.
17. Герменевтика і проблема розуміння культурних смислів.
18. Психоаналітична філософія і культурологічна проблематика. Поняття архетипу.
19. Постіндустріальне суспільство і культура.
20. Й. Гейзінга і його концепція культури.
21. Культура Київської Русі.
22. Культурно-національне відродження в Україні XVI – XVII ст.
23. Києво-Могилянська академія як феномен української культури.
24. Культура українського бароко.
25. Культура українського романтизму.
26. Українське «розстріляне відродження» 30-х рр. XX ст.
27. Українське шістдесятництво як вияв національного протесту проти тоталітаризму.

28. Основні концепції культурогенезу.
29. Культура і природа. Культура в системі людської діяльності.
30. Циклічні теорії історичного коловороту.
31. Історичний стиль культури.
32. Наука як елемент культури.
33. Науковий світогляд як органічна частина культури сучасної людини.
34. Види та жанри мистецтва.
35. Ціннісно-естетична природа мистецтва.
36. Поняття масової та елітарної культури. Вплив техногенної цивілізації на розвиток масової культури.
37. Субкультура і контркультура.
38. Глобалізація та культура.
39. Культура мовлення і розвиток українського суспільства.
40. Мистецтво оперування фаховою термінологією фахівця у сфері інформаційних технологій.
41. Особиста культура мовлення.
42. Ділове і публічне мовлення.
43. Особливості on line спілкування.
44. Етика і естетика як філософські науки.
45. Моральна свідомість і моральні цінності.
46. Моральні норми та їх значення у діяльності фахівця в галузі ІТ-технологій.
47. Прекрасне як найвища естетична цінність
48. Сутність і природа мистецтва.
49. Художньо-естетичні стилі в історії європейської культури.
50. Діловий стиль у спілкуванні.
51. Мовний, мовленнєвий і спілкувальний етикет.
52. Усна і письмова ділова мова.
53. Ділове (службове) листування.
54. Комунікація як невід'ємна складова міжособистісної взаємодії.
55. Культура сучасного фахівця і академічна доброчесність.
56. Особливості наукової культури. Академічна доброчесність як імператив наукової діяльності.

57. Проблеми порушення академічної доброчесності. Академічний плагіат.
58. Академічна відповідальність у вищій школі.
59. Антикорупційна доброчесність і способи протистояння їй у вищій школі.
60. Роль комунікації у житті людини.
61. Війна як антитеза культури. Російська військова агресія і виклики для культури.
62. Інформаційне суспільство і розвиток культури.
63. Культура в глобальному і техногенному світі.

Темі рефератів

1. Античність як тип культури.
2. Середньовічна християнська культура.
3. Культура арабського Сходу.
4. Естетика Відродження.
5. Італійські гуманісти XIV - XV ст. і формування ренесансної культури.
6. Ідеї Відродження і Реформації та їх вплив на розвиток західноєвропейської культури.
7. Раціоналістичний характер новоєвропейської культури.
8. Естетична культура Просвітництва. Просвітницький реалізм.
9. Романтизм як культурний стиль.
10. Класицизм як художня система.
11. Критичний реалізм у мистецтві та культурі XIX ст.
12. Модернізм та його вплив на розвиток мистецтва XX ст.
13. Художні стилі мистецтва XX - XXI ст.
14. Поп-арт як вияв споживацького ставлення до життя.
15. Глобалізація і розвиток духовної культури.
16. Критика цивілізації в творах О. Шпенглера.
17. Концепція локальних цивілізацій А. Тойнбі.
18. М. Вебер про протестантську етику праці.
19. Формаційна та цивілізаційна теорія розвитку людської історії.
20. Глобалізація та інтеграційні процеси в сучасній освіті.
21. Культура Київської Русі.

22. Релігійно-культурне відродження в Україні XVI - XVII ст. Розвиток книжної культури.
23. Культура українського бароко.
24. Українські гуманісти XV - XVII ст. та їх вплив на розвиток культури.
25. Український романтизм XIX ст. Філософія серця.
26. Вплив творчості Г. Сковороди на розвиток української християнської культури.
27. Цінність культури в сучасному технократичному світі.
28. On line спілкування як потреба сучасного світу.
29. Культура мовлення в світі сучасних технологій.
30. Моральні норми і цифрова культура.
31. Інформація як об'єкт культурної цінності.
32. Інформаційні технології як засіб налагодження комунікації.
33. Етика спілкування в інформаційному суспільстві.
34. Політика інформаційної безпеки як фаховий елемент формування культури поведінки.
35. Моральні і культурні аспекти застосування політики безпеки.
36. Загрози культурі і моралі в інформаційному просторі.
37. Етика професійного спілкування у сфері інформаційних технологій.
38. Інформація як засіб збереження та захисту культурних і моральних цінностей.
39. Моральні аспекти і етична складова хакінгу.
40. Норми академічної доброчесності і шляхи їх дотримання в навчальному процесі.

МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Навчальний процес з дисципліни забезпечений необхідними навчально-методичними розробками в модульному середовищі.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Гриценко Т.Г. Культурологія. Навчальний посібник. 3-тє видання. Київ, 2019. 392 с.
<https://studentbooks.com.ua/content/view/129/46/>
<http://textbooks.net.ua/content/view/6360/50/>
2. Сабадаш Ю., Нікольченко Ю., Дабло Л., К.Манякіна. Культурологія. Курс лекцій. - Київ: Ліра-К, 2021. 216 с.
3. Конспект лекцій з навчальної дисципліни “Культурологія” для студентів усіх спеціальностей усіх форм навчання / Укл.: Г. А. Сигида. - Запоріжжя: НУ «ЗП», 2020. – 82 с.

4. Культурологія: хрестоматія: навч. посіб. для самост. роботи та сем. занять / уклад.: К.В. Кислюк, Г. Д. Панков. – Київ: Кондор-Видавництво, 2017. 176 с.
5. Естетика: підручник /Л. Т. Левчук, Д. Ю., Кучерюк, В. І. Панченко. - Київ: Центр учбової літератури, 2010. 520 с. https://shron1.chtyvo.org.ua/Levchuk_Larysa/Estetyka.pdf
6. Вознюк Н. Етика. Навчальний посібник. – Київ: Центр учб. літератури, 2019. 300 с.
7. Підгурська В.Ю. Культура фахового мовлення. Навч. пос. для самостійної роботи студентів нефілологічних спеціальностей. Київ, 2017 <http://eprints.zu.edu.ua/id/eprint/33161>
8. Хоружий Г. Академічна культура: цінності та принципи вищої освіти. – Київ: Bohdan Books, 2023. 150 с.
9. Модульне середовище для навчання MOODLE. Доступ до ресурсу: <https://msn.khmnu.edu.ua/course/view.php?id=6768>
10. Електронна бібліотека університету. Доступ до ресурсу: http://lib.khmnu.edu.ua/asp/php_f/page_lib.php

Розробник

д. філос. н., професор Петрук Н.К.

Погоджено:

Зав. кафедри ІПЗ

д. фіз.-мат.н., професор Бедратюк Л.П.

Гарант ОПП «КІП»:

д. фіз.-мат.н., професор Бедратюк Л.П.